

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Wojciech
Nazwisko: Gajdus
Miejsce urodzenia: Papowo Toruńskie
Data urodzenia: 12-10-1907
Imię ojca: Władysław
Imię matki: Emilia
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Akta śledztwa prowadzonego od 14.04.1946 do 06.07.1946 przez Wydz. Śledczy WUBP w Bydgoszczy w sprawie przynależności ks. Wojciecha Gajdusa do powojennej organizacji niepodległościowej "Organizacja Polska", działającej na Pomorzu w latach 1945-1946 do stopnia wtajemniczenia "S", czyli tzw. "Sekcji". Zatrzymany 17.04.1946 przez PUBP w Toruniu i poddany rewizji w miejscu zamieszkania. Tymczasowo aresztowany 26.04.1946. Postanowieniem oficera śledczego WUBP w Bydgoszczy z 24.06.1946 ks. Wojciech Gajdus został pociągnięty do odpowiedzialności karnej. Postanowieniem z 28.06.1946 śledztwo dot. Wojciecha Gajdusa zamknięto, a sprawę przekazano Wojskowej Prokuraturze Rejonowej w Bydgoszczy.	IPN By 070/1133 (1180/III).	
Akta nadzoru prokuratorskiego prowadzone od 07.04.1946 do 04.12.1952 przez Wojskową Prokuraturę Rejonową w Bydgoszczy (Pr.R.376/46) przeciwko Wojciechowi Gajdusowi. Aktem sporządzonym 06.07.1946 przez oficera śledczego WUBP w Bydgoszczy Wojciech Gajdus został oskarżony o to, że „od grudnia 1945 do dnia zatrzymania tj. do 17 kwietnia 1946 należał do nielegalnej organizacji pod nazwą >Organizacja Polska< do stopnia wtajemniczenia >S< czyli tak zwanej >Sekcji<, organizacji mającej na celu przemocą zmienić ustrój demokratyczny w Polsce, usiłując w ten sposób przemocą zmienić ustrój demokratyczny w Polsce". Akt oskarżenia został zatwierdzony postanowieniem Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Bydgoszczy z 23.07.1946. Sprawę Wojciecha Gajdusa i innych oskarżonych przekazano Wojskowemu Sądowi Rejonowemu w Bydgoszczy.	IPN By 141/11.	

Akta sprawy karnej prowadzone od 23.07.1946 do 27.03.1968 przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Bydgoszczy (R. 400/46) przeciwko Wojciechowi Gajdusowi i innym oskarżonym o przynależność do organizacji niepodległościowej o nazwie „Organizacja Polska”. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Bydgoszczy (R. 400/46) z 29.08.1946 ks. Wojciech Gajdus został uniewinniony od zarzucanych w akcie oskarżenia czynów z braku dowodów winy. Nakazem sądu z 29.08.1946 został zwolniony z więzienia w Bydgoszczy.

IPN By 66/487.

Sprawa Ewidencyjno-Obserwacyjna krypt. „Ważny”, nr rej. 441, prowadzona od 19.10.1955 do 11.12.1956 przez PU ds. BP w Toruniu w celu inwigilacji księdza Wojciecha Gajdusa, który w przeszłości był podejrzany o przynależność do podziemnej organizacji niepodległościowej pn. „Organizacja Polska”. Proboszcz parafii w Nawrze. Członek PPS-u. Ww. do 1939 roku był sekretarzem Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży Męskiej przy Kurii Biskupiej w Pelplinie. W czasie okupacji został zabrany przez Niemców do obozu w Stutthofie i Sachsenhausen. Po zwolnieniu z obozu trafił do parafii Biskupice. Podejrzany przez Niemców o szerzenie wśród ludności informacji, żeby nie przyjmowali grup narodowościowych. Ostrzeżony przed aresztowaniem, uciekł i ukrywał się. W 1945 roku powrócił do Nawry i objął posadę proboszcza. W grudniu 1948 wyjechał do Zakopanego na leczenie, jednocześnie obejmując funkcję kapelana sanatorium „Odrodzenie”. Podstawą założenia sprawy były informacje, że utrzymuje on kontakty z osobami, które są powiązane z Polską Misją Zagraniczną w Londynie. Inwigilowany przez informatorów pseud. „Jan”, „Job”, „Anna”, „Kłusownik”. Do materiałów rozpracowania włączono odpisy dokumentacji sądowej z 1946 roku (protokoły przesłuchania z 14.04.1946, 19.04.1946 i 24.04.1946, postanowienie o tymczasowym aresztowaniu z 26.04.1946, akt oskarżenia z 06.07.1946, wyrok WSR Bydgoszcz z 29.08.1946). Postanowieniem z 12.12.1956 zakończono dalsze prowadzenie sprawy krypt. „Ważny” z powodu braku „przejawów wrogiej działalności w stosunku do ustroju PRL”.

IPN By 044/89 (678/II).

Ankiety personalne osób wobec których prowadzono śledztwa w latach 1945-1962 przez Wydz. Śledczy WUBP/WUdsBP/KW MO w Bydgoszczy. W aktach znajduje się m.in. ankieta personalna ks. Wojciecha Gajdusa, który od grudnia 1945 do kwietnia 1946 był podejrzany o przynależność do nielegalnej organizacji pn. „Organizacja Polska”. Wojskowy Sąd Rejonowy w Bydgoszczy z powodu braków dowodów uniewinnił wymienionego od zarzucanego mu czynu. Ponadto w aktach znajduje się niepełna dokumentacja Sprawy Ewidencyjno-Obserwacyjnej kryptonim „Ważny” oraz materiały ze śledztwa m.in. protokół przesłuchania; akt oskarżenia, wyrok WSR Bydgoszcz z 29.08.1946, a także karta ewidencyjna aresztowanego (z materiałem daktyloskopijnym i fotograficznym).

IPN By 00118/7, IPN By 00118/12, IPN By 0112/3, IPN By 0113/1, IPN By 0116/1, IPN By 0116/3.

Materiały operacyjnego rozpracowania prowadzone przez Wydz. III UBP/U ds. BP na m.st. Warszawę na członka podziemnej organizacji niepodległościowej „Organizacja Polska”. W aktach sprawy ks. Wojciech Gajdus przechodzi na schemacie kontaktów członków organizacji oraz w licznych protokołach przesłuchań jako uczestnik spotkań organizacji.

IPN BU 0423/3919 (3133/IV).